

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Corpus Doctrinae Christianae

Melanchthon, Philipp

Lipsiae, 1572

VD16 M 2890

Qvod Regnum Christi sit spirituale.

urn:nbn:de:hbz:466:1-36094

esse vniuersalem, vt fides & inuocatio accendi possit. **CERTAMEN** de effectu electionis teneamus hanc consolationem, Deum volentem non erire totum genus humanum, semper propter Filium per misericordiam uocare, trahere & colligere Ecclesiam, & recipere adferente, atq; ita uelle semper aliquam esse suam Ecclesiam, quam saluat & saluat, sicut Christus inquit: Oues meae uocem meam audierunt, & ego noui eas, & sequuntur me, & uitam æternam do eis, & non rapiet eas de manu mea. Hæc de effectu electionis prouidet scire, ut statuamus nos exaudiri & iuari, & sciamus Ecclesiam a Diabolo posse deleri. Magnum certamen significat hæc vox: Nemo rapuit de manu mea. Excitemus igitur fidem, & inuocemus Filium Deum uentem oves suas, quia simul dicit: Audiunt me, & sequuntur me.

DE REGNO CHRISTI.

E VANGELIUM clarè docet, Regnum Christi esse spirituale, hoc est, Christum sedere ad dextram Patris, & interpellare pro nobis, & dare remissionem peccatorum, & Spiritum sanctum Ecclesie, hoc est, credentibus in ipsum, & inuocantibus Deum filium ipsius, eosq; sanctificare, ut resuscitet eos in nouissimo die ad uitam, & gloriam æternam. Et ut hæc beneficia consequamur, ordinatur et ministerium Euangelij, per quod uocantur homines ad agnitionem Christi. Et Spiritus sanctus per Euangelium est efficax, &c. Interim uero ante nouissimum diem Ecclesia in mundo patitur persecutionem, & erunt mali bonis admisti in Ecclesia. Hæc est uera & genuina sententia Euangelij, de regno Christi & Ecclesie. Estq; excrucians & damnandus error ille Iudaicus Anabaptistarum, qui fingunt Ecclesiam ante nouissimum diem, politicam quandam mundanam futuram esse, in qua regnent pij, & armis deleant omnes impios, & occupent omnia imperia, &c. Colligimus itaq; testimonia de spirituali regno, non solum ad refutandos fanaticos spiritus, sed etiam, quia prodest has sententias habere in conspectu, ut nos consolentur, & exultent ad exercitia spiritualia, ad fidem, ad orationem, ad penitentiam. Nam error ille Iudaicus præter cætera incommoda hoc quoque habet, quod obscurat & prorsus obruit consolationes spirituales, & deleret exercitia spiritualia, quia mentes humane expectant tantum illa noua imperia, obliuiscuntur rerum spiritualium, & opprimuntur desperatione, cum non contingit illud speratum oceanum, quod somniarunt.

QVOD REGNUM CHRISTI
sit spirituale.

IOHAN. 17. Sicut dedisti ei potestatem omnis carnis, ut omne
quod

si dedisti ei, det eis vitam æternam: Hæc est autem vita æterna,
 ut cognoscant te solum Deum verum, & quem misisti Iesum Chri-
 stum. Hic Christus testatur suum beneficium, & regnum suum esse
 æternam. Et definit quid sit vita æterna, videlicet non aliqua
 humana dominatio, sed vera & ardens noticia Dei, & Domini no-
 mi Iesu Christi. Rom. 8. Qui est ad dextram Dei, & interpellat pro
 nobis. &c. Et Ies. 11. Stabit radix Iesse, ipsum gentes deprecabuntur,
 &c. Hæ sententiæ describunt sacerdotium & regnum Christi, & te-
 statur virtutis spirituale esse. Hæc est, Christum non constituere
 aliquid mundi imperium, sed apud Patrem pro nobis interpellare, ita
 rogare ut velit invocari, exaudire, sanctificare, custodire Spiritu san-
 cto eos, qui ipsum invocant, sicut & alias scriptum est: Qui Spiritu
 Dei aguntur, hi sunt filij Dei. Item, Dabo legem meam in corda cor-
 porum. Hæ beneficia obscurantur, cum expectamus regnum corporale,
 &c. Roman. 8. Cohæredes Christi, siquidem simul partimur, simul
 etiam glorificabimur. Item: Spe salvi facti sumus. Item: Quos
 presertim, hos vult conformes fieri imaginis filij sui. Item: Propter
 nos moriamur tota die, reputati sumus sicut oves occisionis, &c. Hæ
 sententiæ testantur, quod glorificatio non contingat in hac vita, sed
 oportet nos in hac vita afflictiones & persecutionem pati. Matth.
 16. Si quis vult me sequi, abneget seipsum, & tollat crucem suam, &
 me sequatur. Iohan. 16. In hoc mundo pressuram habebitis. Et 2.
 Timoth. 3. Omnes qui pie volunt vivere in Christo, persecutionem
 patientur. Hæ sententiæ clarissime docent, Ecclesiam in hac vita
 libertatem esse afflictionibus. Colof. 3. Vita vestra abscondita est cum
 Christo in Deo. Quando Christus manifestabitur, qui est vita vestra,
 tunc & vos cum eo manifestabimini in gloria. 1. Iohan. 3. Nunc filij
 Dei sumus, sed nondum manifestum est quales erimus: scimus autem
 cum manifestabitur similes nos ei futuros esse, quia videbimus eum
 quemadmodum est, &c. Docet & hic locus, gloriam regni Christi non
 esse imperium mundanum, sed spirituale. hoc est, ut resuscitati, habe-
 amus novam & æternam iusticiam ac vitam, qualis est Christi resusci-
 tatio gloria. **I T E M** Paulus clare dicit, Antichristum domina-
 turum esse usque ad novissimum iudicium, in quo veniens Christus,
 destruet regnum Antichristi. Ideo vera Ecclesia non occupabit im-
 peria, sed multo magis versabitur in maximis periculis & afflictio-
 nibus. Et 2. Petr. 3. dicitur, venturos esse postremis temporibus illu-
 sores, qui palam derideant religiones. Erunt ergo qui persequentur
 Ecclesiam. Et Daniel clare dicit, bestias, hoc est, imperia conjec-
 tu in ignem, cum apparet Christus ad iudicandum. Durabunt igitur im-
 peria aliqua usque ad novissimum diem. Iohan. 20. Cum Chri-
 stus mittet Apostolos, tantum dat mandatum docendi, & inquit:

Sicut me misit Pater, sic ego mitto vos. Constat autem Christum missum esse ad ministerium Euangelij, non ad occupanda imperia in mundo, sicut ipse inquit: Regnum meum non est de hoc mundo. Et prohibet Apostolos imperia rapere, cum ait: Reges Gentium dominantur, vos autem non sic. Item Matth. 5. Ego autem precipio vobis, ne resistatis malo, hoc est, ne pretextu Euangelij, & noui regni cogitandi, arma capiatis. Sunt igitur missi Apostoli ad ministerium Euangelij, hoc est, ad docendum, non ad rapienda imperia mundi. Iste Paulus inquit: Euangelium est ministerium Spiritus, id est, in Euangelio offeruntur bona spiritalia & æterna, non constituitur imperia mundi. Et 2. Cor. 12. inquit: Arma militæ nostræ non sunt carnalia, sed potentia Deo ad demoliendas cogitationes, &c. Item Corinth. 5. Pro Christo legatione fungimur, commendantes nos tanquam Dei ministros in afflictionibus. Item: Non dominamur vobis vestra.

Cum igitur Apostoli tantum habeant mandatum docendi, impium est sentire, quod doctores Euangelij debeant arma constituere noua quædam imperia, sicut Iudæi & Anabaptistæ faciunt, postremis temporibus regnum Dei in terris tale constitutum esse, in quo sancti dominantur, & armis deleant omnes impios, nec in Ecclesia hypocritas vllos futuros esse. Atque hoc Iudaicum delirium sæpe in Ecclesiam irrepit. Fuerunt enim & olim fanatici spiritus Chiliastæ & Pepsiani, qui tale regnum Anabaptisticum somnauerunt.

Reliquum est vt testimonia colligamus, quæ docent in Ecclesia vsq; ad nouissimum diem promiscue futuros bonos & malos. Lucæ 17. Sicut factum est in diebus Loth, sic erit qua die filius hominis reuelabitur. Item, In illa nocte erunt duo in lecto vno, unus assumetur, & alter relinquetur. Matth. 13. de zizanijs: Sinite vtriusq; crescere vsq; ad messem, &c. Et paulo post: Messis consummatio sæculi est. Mittere Filius hominis Angelos suos, & colligent de regione eius omnia scandala, & eius qui faciunt iniquitatem, &c. Item: Scilicet erit in consummatione sæculi, Exhibent Angeli, & separabunt malos à iustis, & mittent eos in caminum ignis, &c. Hæ sententiæ referuntur, non futuram esse separationem sanctorum ab hypocritis, sed in nouissimo iudicio. Præterea & hoc considerandum est: Pastores habent mandatum excommunicandi verbo, sine vi corporali, reos manifestorum scelerum. Non est humani iudicij corda inspicere, & de illis iudicare, qui non habent manifesta delicta. Ideo Paulus dicit: Aduersus Presbyterum non recipias accusationem nisi testibus adhibitis: Ergo qui non possunt conuinci testimonijs, non debent in mano iudicio separari. Impossibile est igitur talem Ecclesiam constitueri ante nouissimum diem, in qua nulli sint hypocritæ: Sed Pastores faciant suum officium, pure & fideliter doceant, & Ecclesiam pur-

nationem commendent Christo. Interim in hac vita semper erunt esse admitti mali, & multi impij tenebunt imperia mundi, & cruer persequentur Ecclesiam, usque ad gloriosum Christi aduentum. amen in his persecutionibus Christus suo consilio aliquas reliquit seruat, ne penitus deleatur Ecclesia. Tale est regnum Christi in hac vita.

CONSTAT & illud: Etiam si noua aliqua talis Ecclesia futura esset, tamen doctores proprio consilio, sine manifesto mandato Dei non debent arma capere ad talem Ecclesiam constituentem, &c. Quamquam nec vllum nouum mandatum expectandum est. Noua enim edet Christus mandatum contrarium Euangelio.

Quod vero Iudæi & Anabaptistæ citant Prophetas, qui cum de regno Christi loquuntur, sæpe figuris vtuntur, sumtis ab imperijs mundi: ad hoc primum respondeo, Euangelium est interpretatio Prophetarum. Cum igitur Euangelium clare doceat regnum Christi esse spirituale, asserre bona spiritualia & æterna, nec occupare dominationem in mundo, sed magis pati persecutionem, debemus & Prophetas intelligere iuxta Euangelium. Itaq; Apostoli in Actis, sententia de regno promissa Dauidi, clare transferunt ad hoc regnum spirituale, subiectum persecutioni, &c. Et Christus reprehendit ipse Apostolos, cum haberent Iudaicam persuasionem, ac putarent se occupatos esse mundi imperia.

SECVNDO: Prophetæ ipsi, quamquam varijs vtuntur figuris, tamen interim etiam discrete testantur, regnum Christi fore spirituale. Daniel clare dicit: Christus occidetur. Et Isaias: Ponet animam suam pro peccato, Ergo non habebit compensationem corporalem in hac vita. Præterea affirmant regnum Christi esse æternum, nulla autem corporalis politia est æterna in hac vita. Ideo figuras corporalis politia, quas interdum accommodant regno Christi æternum, necesse est allegorice intelligi. Atq; id regnum æternum in hac vita, in spiritu & fide incoatur, & postea durat perpetuo post hanc vitam. Ideo Prophetæ interdum ita loquuntur, vt non discernant tempora huius vitæ & futuræ vitæ. Interdum vero discernunt, & palam vaticinantur, Ecclesiam in hac vita passuram esse persecutiones, sicut docet Psal. 2. Astiterunt reges terræ, & Principes conuenerunt in vnum, aduersus Dominum, & aduersus Christum eius. Et Psal. 115. Preciosa in conspectu Domini mors Sanctorum eius. Et Psal. 71. Preciosus sanguis eorum coram ipso.

Et vnde describit Isaias Ecclesiam in hac vita, cap. 30: Dabit vobis Dominus panem arctum, & aquam exiguam, & non auferet ultra à te doctorem tuum, &c. Hic testatur Ecclesiam conseruandam esse, sed tamen inter afflictiones.

DANIEL aperte vaticinatur de persecutione ante nouissimam diem. Et docti in populo docebunt plures, & ruent in gladio. Et postea statim sequitur: In tempore illo

saluabitur populus tuus omnis qui scriptus est in libro: Et multi de his qui dormiunt in terræ puluere euigilabunt, alij in vitam æternam, alij in opprobrium sempiternum. Hi loci & similes conueniunt, ut habeamus consolationem in cruce, & vere intelligamus iustitiam regni spiritualis, hoc est, querere consolationes spirituales, & exercere fidem. Et factis perspicue refutant hi loci Iudicium blasphemiam persuasionem de corporali dominatione sanctorum in hac vita.

DE RESURRECTIONE
MORTUORUM.

NON solum doctrina quæ affirmat futuram esse hominum mortuum omnium resurrectionem, securum postea iudicium æternam vitam, piorum gloriam æternam, & impiorum poenam æternam, in Evangelio seu prædicatione noui Testamenti clare & perspicue vllis inuolueris, tradita est: sed res etiam inchoata est, & initiatus nouæ vitæ, in qua erit noua lux, sapientia & iusticia, sine peccato & sine morte, Apostolis & reliquo cætui coniuncto cū Apollone, monstrata sunt, & palam ob oculos posita, cum Christus post mortem reuixit, & alij multi Patres & Prophetæ resuscitati sunt. Id emendandum opus non frustra propositum est Ecclesiæ. Voluit Christus hanc suam & aliorum resuscitationem, & hos familiares congressus colloquia dierum quadraginta apud Apostolos, & reliquos communis coniunctum, illustre & euidentem testimonium esse de resurrectione & vita æterna. Quod si sæpe cogitaremus, non solum assensus in animis nostris de hoc articulo confirmaretur, sed etiam facilius ferremus ærumnas huius vitæ breuissimæ & fugacissimæ, reseruet in illud iucundissimum sodalium Christi & resuscitatorum. Substanta est enim dubitatio tot dierum, quadraginta videlicet, conuersatione, & tot hominum congressibus, oculis, complexibus & colloquiis.

NON enim cogitemus Christum & ceteros resuscitados, resurgencia spectra, si quando Apostolos adierunt, subito euanuisse, sed ubi ac diurni congressus fuerunt, & familiares sermores de hoc tanto Dei opere, de instauratione humanæ naturæ, de tanta gloria de nata nobis per Filium, de propagatione Euangelij in er G. n. deniq; exhibita sunt certa vitæ & lætitiæ testimonia. Nihil simul in manus vllò vnquam terra pore mundi accidit. Et cum remanentem non frustra spectandam exhibuerit, semper hanc si holum hanc quadraginta dierum intuei nos animo oportebat. Hinc igitur & multis alijs rebus, & de resurrectione ac vita æterna testimonium tamus. TENEAMVS etiam perspicua dicta in conuersatione Christi, vt Matth. 27. Venite benedicti Patris mei, possidere